قارئین سی گزارش اے کہ اس آن لائن اخبار دی ترسیل سوشل میڈیا تے کرن

لے کے ناں میں سوہنڑے رب دا کراں کلام بیان (القرآن)

WEEKLY HINDKOWAN PESHAWAR

مدیر: محمد نعمان قیوم
پشور

بیورو چیف، اسلام آباد
محمد ضیاء الدین

ہفت روزہ
ہندکووان

گندھارا ہندکو بورڈ دے تحت چھپڑیں والا پہلا ہندکو ہفت روزہ اخبار

پاکستان دی ہند آریائی زباناں ہندکو، پنجابی، سرائیکی، گوجری، سندھی، پہاڑی تے دیگر زباناں دا اخبار

جلد: 7 | جمعرات 31 اکتوبر 2024ء | شمارہ: 344

hindkowanweekly@gmail.com

انشورنس دے کاروبار اچ شفافیت نُوں فروغ دتا جاوے، اعجاز قریشی

''انشورنس انڈسٹری اچ بدانتظامیاں دا ازالہ اک امبڈسمین دا نقطہ نظر'' دے موضوع تے ویبینار سی وفاقی محتسب دا خطاب

اسلام آباد (ویب ڈیسک) وفاقی محتسب اعجاز احمد قریشی نے کہیا کہ پاکستان دا شمار دنیا دے اُناں چند ملکاں اچ ہوندا وے جناں نُوں انشورنس وَسے وکھڑا محتسب دا ادارہ قائم کرنے دا اعزاز حاصل اے جو مختلف اسٹیک ہولڈراں دے مفادات دے منصفانہ تحفظ وسے بہترین نگرانی دا طریقہ کار پیش کر دا وے۔ اوہ اسلام آباد اچ وفاقی محتسب سیکرٹریٹ دے تعاون نال ایشین اومبڈسمین ایسوسی ایشن دے موجودہ صدر بی اُن جو کہ ایشیائی خطے اچ محتسب دے اداریاں دا 47 رکنی غیر سیاسی تے پیشہ ورانہ مضبوط ادارہ وے سی خطاب کردے پئے اَئے۔ وفاقی محتسب اعجاز احمد قریشی نے کہیا کہ انسانی حقوق دے تحفظ تے فروغ دا عزم ملک دے آئین دا سنگ بنیاد اے۔ پاکستان نے اس موضوع تے انسانی حقوق دے متعدد اقدامات دی توثیق کیتی اے تے بین الاقوامی سطح تے تسلیم شدہ انسانی حقوق دی اجتماعی خواہشات نُوں پورا کرنے وسے پُرعزم اے۔

وفاقی محتسب اعجاز احمد قریشی وفاقی انشورنس محتسب ممتاز شاہ نُوں شیلڈ دیندے پئین

گندھارا ھندکو بورڈ

ڈاکٹر الٰہی بخش اختر اعوان دی خدمات نُوں یاد رکھا جاسی

ڈاکٹر الٰہی بخش اختر اعوان ہونڑاں نے اپڑی ساری زندگی درس وتدریس دے شعبے نال وابستہ رہ کے اپڑی ماں بولی دی محبت دی سرشاری اچ گزاری، مرحوم 2012 اچ دوسری عالمی ہندکو کانفرنس سی بعد انتقال کر گئے اَئے

پشور (ہندکووان نیوز) ہندکو اُردو تے انگریزی دی 40 سی زیادہ کتاباں دے مصنف ڈاکٹر الٰہی بخش اختر اعوان بیک وقت اک ماہر لسانیات، ماہر تعلیم، محقق، مئورخ، شاعر، ادیب، نقاد، مقرر، مترجم، صحافی، ریڈیو براڈ کاسٹر تے ٹیلی کاسٹر اَئے۔ ڈاکٹر الٰہی بخش اختر اعوان نے 1959 اچ ہندکو زبان دی ترویج وترقی دے حوالے نال باقاعدہ تنظیم دی بنیاد رکھی جس دا نام ''بزم شعور ہندکو'' اَیا۔ تے اِسی تنظیم دے تحت 1960 اچ پہلی دفعہ ہندکو زبان دے کسی شاعر دا دیوان چھپ کے منظر عام تے آیا۔ ڈاکٹر صیب پہلے سکالر اَئے کہ جناں نے ہندکو زبان دی تاریخ تے لندن سی پی ایچ ڈی کیتی۔ اناں نُوں اے اعزاز بی حاصل ہویا کہ پہلی دفعہ ہندکو زبان دی صوتیات دے اُتے اناں نے باقاعدہ تحقیق کیتی تے کتاب 2004 اچ ''ہندکو صوتیات'' دے عنوان نال چھپ کے منظر عام تے آئی۔ اس دے علاوہ اُناں دے اک تاریخی کارنامہ اے بی اے کہ اُناں نے پہلی دفعہ ہندکو زبان دی پہلی باقاعدہ ڈکشنری ترتیب دتی جس اچ کم وبیش 20 ہزار سی زیادہ الفاظ شامل اَئے۔ اس دے علاوہ ڈاکٹر الٰہی بخش اختر اعوان ہونڑاں نے ہندکو زبان وادب دے حوالے نال وقتاً فوقتاً درجناں موضوعات تے تحقیقی مقالے لکھے جیہڑے کہ گندھارا ہندکو بورڈ دے تحت چھپ دے رئے۔ الٰہی بخش اختر اعوان ہونڑاں نے اپڑی ساری زندگی درس وتدریس دے شعبے نال وابستہ رہ کے اپڑی ماں بولی دی محبت دی سرشاری اچ گزاری تے 2012 اچ دوسری عالمی ہندکو کانفرنس اچ شرکت وَسے لندن سی پاکستان آئے تے اس دوران اناں دا انتقال ہو گیا۔ گندھارا ہندکو بورڈ نے اناں دی وفات سی بعد اناں دے تحقیقی کماں نُوں منظر عام تے آندا جس اچ اُناں دی مذکورہ ڈکشنری دے علاوہ دیگر متفرق تحقیقی مقالہ جات شامل اَئے۔ الٰہی بخش اختر اعوان ہونڑاں دی خدمات نُوں ہندکو زبان وادب دی تاریخ اچ ہمیشہ یاد رکھا جاسی۔

آن لائن ''گندھارا نیوز'' دا 10 واں شمارہ منظر عام تے آ گیا

مذکورہ نیوز لیٹر اچ گندھارا ہندکو بورڈ تے اکیڈمی دی کارکردگی دے حوالے نال خبراں تے تصویراں شامل کیتیاں گیاں وُن

پشور (ہندکووان نیوز) تحقیق، تخلیق تے ترویج دے بنیادی اصولاں تے عملدرآمد کردے ہوئے گندھارا ہندکو بورڈ تے گندھارا ہندکو اکیڈمی ہندکو سمیت پاکستان اچ بولی جانڑیں والی دیگر زباناں دے فروغ وَسے بھرپور کوششاں کردے پئین۔ گندھارا ہندکو اکیڈمی دے تحت انگریزی زبان دے آن لائن نیوز لیٹر ''گندھارا نیوز'' دا 10 واں شمارہ منظر عام تے آ گیا وے۔ مذکورہ رسالہ 4 صفحات تے مشتمل اے، جس اچ گندھارا ہندکو بورڈ تے گندھارا ہندکو اکیڈمی دی کارکردگی دی خبراں تے تصویراں نُوں شامل کیتا گیا وے۔ یاد رہوے کہ اے رسالہ صوبائی تے قومی سطح دے نال نال بین الاقوامی سطح تے بی گندھارا ہندکو اکیڈمی دی کارکردگی نُوں اُجاگر کرنے دا ذریعہ بنڑسی۔

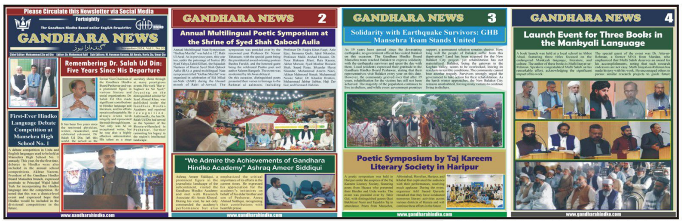

Please Circulate this Newsletter via Social Media

Fortnightly

The Gandhara Hindko Board online English Newsletter

GANDHARA NEWS

گندھارا نیوز

November-2024, Vol 1, No.10

Remembering Dr. Salah Ud Din: Five Years Since His Departure

First-Ever Hindko Language Debate Competition at Mansehra High School No. 1

GANDHARA NEWS 2

Annual Multilingual Poetic Symposium at the Shrine of Syed Shah Qabool Aulia

"We Admire the Achievements of Gandhara Hindko Academy" Ashraq Ameer Siddiqui

GANDHARA NEWS 3

Solidarity with Earthquake Survivors: GHB Mansehra Team Stands United

Poetic Symposium by Taj Kareem Literary Society in Haripur

GANDHARA NEWS 4

Launch Event for Three Books in the Mankyali Language

www.gandharahindko.com

گلگت سی پنڈی جانڑ والی کوسٹر نُوں حادثہ، 4 افراد جاں بحق

حادثے اچ 3 مسافر زخمی ہو گئے، طبی امداد وَسے ہسپتال منتقل کر دتا گیا

مانسہرہ (نمائندہ ہندکووان) گلگت توں پنڈی جاندے ہوئے مانسہرہ سی پیک تے کوسٹر سلپ ہونڑ دی وجہ نال الٹ گئی، حادثے اچ 4 افراد جاں بحق جد کہ ہور مسافر زخمی ہوئے۔ جاں بحق ہونڑیں والے مسافراں اچ عبداللہ، شفقت اللہ، بخت اللہ تے محمد فاروق شامل اُن۔ جد کہ زخمی ہونڑیں والے مسافراں اچ برکت، فدا تے سخاوت شامل اُن۔ ریسکیو 1122 دی ٹیم موقع تے پہنچی تے زخمیاں نُوں طبی امداد وَسے کنگ عبداللہ ہسپتال پہنچایا۔

سپیکر خیبر پختونخوا اسمبلی دی مانسہرہ دے صحافیاں نال ملاقات

صحافیاں نے مانسہرہ پریس کلب نوں پنجاہ لکھ روپے گرانٹ ملنے تے بابر سلیم خان سواتی دا شکریہ ادا کیتا

مانسہرہ (نمائندہ ہندکووان) صحافی کسی بی ریاست دی کن تے سکھ دی حیثیت رکھدے ہس، سپیکر خیبر پختونخوا اسمبلی بابر نے انہاں خیالات دا اظہار مانسہرہ توں پشور جانڑ والے صحافیاں نال ملاقات دے دوران کیتا اس موقعے تے مشیر اطلاعات خیبر پختونخوا بیرسٹر محمد سیف، سابق وزیر اطلاعات شوکت یوسفزئی، مانسہرہ پریس کلب و ٹی وی جرنلسٹ ایسوسی ایشن کی کابینہ بی موجود آسی۔ اسمبلی کانفرنس روم بچ منعقدہ اس اجلاس بچ مانسہرہ پریس کلب نوں پنجاہ لکھ روپے گرانٹ ملنا تے صحافیوں کی جانب سے بانی پریس کلب میاں محمد حسین نے اسپیکر خیبر پختونخوا اسمبلی بابر سلیم خان سوااتی دا شکریہ ادا کیتا، اس موقع پر بیرسٹر سیف نے آخیا کہ گرانٹ دی رقم نال مثبت صحافتی سرگرمیاں کیتی جاون تے ورکشاپس دا انعقاد بی کیتا جاوے تا کہ زیات توزیات صحافی مستفید

کہیو، کوکنگ آئل دی قیمت اچ 80 روپے کلو تک اضافہ

اسلام آباد (ویب ڈیسک) ملک پھر اچ کہیو تے کوکنگ آئل دی قیمتاں اچ 20 سی 80 روپے کلو تک اضافہ ہو گیا، مارکیٹ ذرائع دے مطابق برانڈ ڈ کہیو دی قیمت 370 سی ودھ کے 450 روپے کلو ہو گئی اے، کوکنگ آئل دی قیمت اچ 440 سی 530 روپے فی کلو تک دا اضافہ ہویا وے، مارکیٹ ذرائع دے مطابق عالمی مارکیٹ اچ پام آئل 900 ڈالرز سی ودھ کے 1200 ڈالرز فی ٹن پہنچ گیا وے۔ چیئرمین بناسپتی مینو فیکچررز ایسوسی ایشن عمر ریحان شیخ نے کہیا وے کہ بین الاقوامی مارکیٹ اچ پام آئل دی قیمتاں اچ 300 ڈالر فی ٹن دا وڈا اضافہ ہویا وے۔

بالائی وادی کاغان اچ برفباری دے بعد سرسبز وادی نے چٹی چادر لتی ہوئی اے

پاکستان جرنل آف لینگویجز دے چوتھے شمارے دی تیاری

گندھارا ہندکو اکیڈمی دے تحت شائع ہونڑے والے انگریزی مجلّے دے نویں شمارے وَسے رابطہ کاری دا آغاز

پشور (ہندکووان نیوز) گندھارا ہندکو بورڈ تے گندھارا ہندکو اکیڈمی دے تحت شائع ہونڑیں والے انگریزی مجلّے ''پاکستان جرنل آف لینگویجز'' دے چوتھے شمارے دی تیاری شروع کر دتی گئی اے۔ اس حوالے نال سوشل سائنسز اچ لسانیات و ثقافت دے محققین نُوں کال فار پیپر پہنچ دتا گیا وے کہ اوہ انگریزی زبان اچ اپڑے پیپر پچوا دیوُن۔ کال فار پیپر اچ محققین سی گزارش کیتی گئی اے کہ اوہ اپڑا غیر مطبوعہ انگریزی زبان اچ ریسرچ پیپر شائع کرانڑاں چاہندین تا سانُوں اپڑا ریسرچ پیپر 30 جنوری سی پہلے پہلے پیج دیوُن۔ اس حوالے نال گندھارا ہندکو اکیڈمی دے چیف ایگزیکٹو کمیٹی محمد ضیاء الدین دی ہدایت تے عمل کردے ہوئے گندھارا ہندکو اکیڈمی دے ڈائریکٹر نے محققین نال رابطہ کاری شروع کر دتی اے۔

پٹرولیم مصنوعات دی قیمتاں اچ 3 روپے فی لٹر کمی دا امکان

اسلام آباد (ویب ڈیسک) ملک اچ پٹرول تے ڈیزل دی قیمتاں اچ یکم نومبر سی اگلے 15 دن وَسے 2 سی 3 روپے فی لٹر تک کمی دا امکان اے، جس دی بنیادی وجہ عالمی منڈی اچ قیمتاں دا معمولی تلّے آنڑاں وے۔

ہندکو زبان دے قدیم شعراء دے کلام دی اشاعت دا سلسلہ جاری

قدیم شعراء دی سرفہرست اچ شامل استاد میر احمد مٹھو دا کلام چھپائی دے مراحل اچ اے

پشور (ہندکووان نیوز) گندھارا ہندکو اکیڈمی دے تحت ہندکو زبان دے قدیم شعراء دے کلام دی اشاعت دا سلسلہ بی جاری اے تے اس ضمن اچ ہندکو زبان دے قدیم شعراء دی سرفہرست اچ شامل استاد میر احمد مٹھو دا کلام چھپائی دے مراحل اچ اے تے عنقریب منظر عام تے آنڑیں والا وے۔ گندھارا ہندکو اکیڈمی نے اس سی پہلے بی ہندکو زبان دے کئی قدیم مشاہیر دا کلام وقتاً فوقتاً شائع کیتا جس اچ احمد علی سائیں، استاد عبدالرشید تاج، غلام رسول گھائل، استاد تاج محمد تاج، استاد شفیق احمد میئن، آغا شیر شاہ سیفی تے استاد احمد علی وحشی وغیرہ شامل اُن۔

بخار، فلو تے الرجی دی دوائیاں مضر صحت قرار

ہیڈازول، وومیٹول، زونڈ، سسپنشن تے ٹریٹاڈن سیرپ داری الرٹ جاری کر دتا گیا

اسلام آباد (ویب ڈیسک) ڈرگ ریگولیٹری اتھارٹی آف پاکستان نے بخار، فلو، الرجی، امراض معدہ دی 4 دوائیاں مضر صحت قرار دے دیتیاں۔ ڈریپ نے ہیڈازول، وومیٹول زونڈ سسپنشن تے ٹریٹاڈن سیرپ دا پراڈکٹ دی کال الرٹ جاری کر دتا وے۔ جس اچ کہیا گیا وے کہ پنجاب ڈرگز کنٹرول ڈائریکٹوریٹ نے دوائیاں نُوں مضر صحت قرار دے دتا وے، دوائیاں سے سیمپلز اچ اَتھیلین گلائیکول دی زائد مقدار ثابت ہوئی اے۔ الرٹ اچ کہیا گیا کہ دوائیاں پشور، حطار، فیصل آباد اچ واقع کمپنیاں دی تیار کردہ وُن، ہیڈازول سسپنشن بیچ زیڈ 266 دے سیل واستعمال تے پابندی عائد کیتی گئی اے۔

کرکٹر شاہد آفریدی ''نشہ سی پاک پشاور'' مہم دا حصہ بنڑ گئے

ذاتی خرچ تے دیگر اضلاع دے دورے کر کے منشیات دے خلاف شعور اُجاگر کرنے دا اعلان

پشور (ویب ڈیسک) نشے سی پاک پشاور مہم پاکستان دے مایہ ناز کرکٹر قومی ہیرو شاہد خان آفریدی کمشنر پشاور ریاض خان دے نال کھلو گئے، صوبائی حکومت دے نال مل کے نشے دی لعنت دے خاتمے وَسے عزم دا اظہار کیتا۔ اُناں نے نشے دے خلاف شعور اُجاگر کرنے وَسے ذاتی آگاہی مہم چلانڑیں دا اعلان کیتا۔

20% OFF

قرآن پاک منظوم ہندکو ترجمہ

مترجم: حاجی عبدالغفور ملک	کل صفحات: 1216	کاغذ: آرٹ پیپر
پرنٹنگ: 4 کلر	بائنڈنگ: ہارڈ بائنڈنگ بمعہ بکس	ناشر: گندھارا ہندکو بورڈ پشاور
ٹوٹل ہدیہ: 10 ہزار	20% ڈسکاؤنٹ: 8 ہزار	رابطہ نمبر: 03337677287

گندھارا ہندکو اکیڈمی سوشل میڈیا تے سرگرم

سوشل میڈیا دی مختلف ایپس تے ویب سائٹس اُتے گندھارا ہندکو اکیڈمی دی مختلف سرگرمیاں تے کارکردگی نال نال ڈسپلے کیتی جاندی اے

پشور (ہندکووان نیوز) جدید دور دے تقاضیاں نُوں مدنظر رکھدے ہوئے گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور نہ صرف پرنٹ میڈیا بلکہ سوشل میڈیا دے اُتے بی بہت زیادہ سرگرم اے۔ سوشل میڈیا دی مختلف ایپس تے ویب سائٹس اُتے گندھارا ہندکو اکیڈمی دی مختلف سرگرمیاں تے کارکردگی نال نال ڈسپلے کیتی جاندی اے مثلاً فیس بک، یوٹیوب، ٹوئٹر تے واٹس ایپ تے اس نُوں اپ ڈیٹ کیتا جاندا وے۔ گندھارا ہندکو اکیڈمی دے پلیٹ فارم سی منعقد ہونڑیں والی تقریبات، ہفتہ وار عمومی انتظامی میٹنگاں، گندھارا ہندکو بورڈ دی ہندکو ادبی اکٹھ دے تحت منعقدہ تنقیدی اجلاساں دی رپورٹاں تے تصویراں وغیرہ گندھارا ہندکو بورڈ دی آفیشل ویب سائیٹ دے نال نال فیس بک، ٹوئٹر تے واٹس ایپ اُتے بی لوکاں نال شیئر کیتیاں جاندیاں وُن تا کہ عوام الناس نُوں گندھارا ہندکو اکیڈمی دی کارکردگی تے خدمات دا نال نال پتہ چل دا جاوے۔

پشور، چیف سیکرٹری خیبر پختونخوا دا صوبائی بین المذاہب ہم آہنگی کمیٹی اجلاس دے بعد شرکاء دے نال گروپ فوٹو

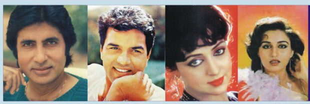

پردہ سیمیں

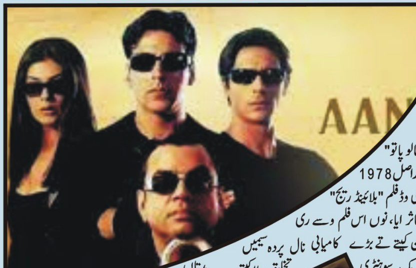

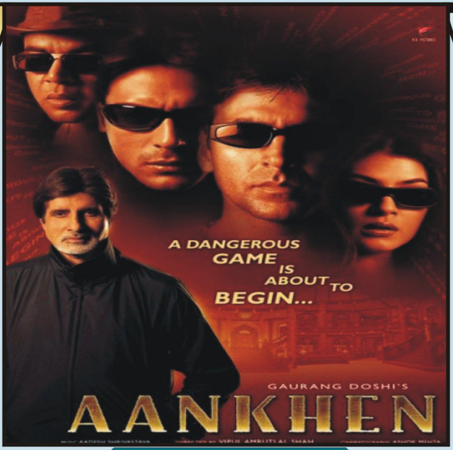
A DANGEROUS GAME IS ABOUT TO BEGIN...
GAURANG DOSHI'S
AANKHEN

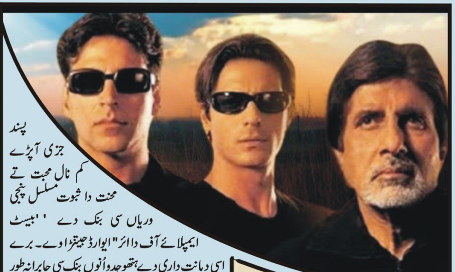

آنکھیں 2002
ہک شاہکار پُرتجسس فلم تے ہندکو اچ تبصرہ

تبصرہ نگار: ڈاکٹر محمد عادل

آو اج ہک اکلپنی، اساد هارن تے ادھ بدھ کھیڈ کھیڈنے آں۔ ہک اجھیا کھیڈ جزی بازی مارنے وسے تواڈا شاطر اونڑا ای بوت عینگا، بلکہ تواڈے اچ جیز نجیز ساریاں حداں پار کر لینڑے دا جنون بی او وے۔ اجھیا ای ہک کھلاڑی وجے سنگھ راجپوت (امیتابھ بچن) اے جھیڑا جنون دی شزروفرینک حداں تک پونچا ایا وے۔ دسویں جماعت تک دا واجبی تعلیم یافتہ، ہک انتہا پسند جزی آپڑے کم نال محبت تے محنت دا ثبوت مسلسل پنجی وریاں سی بنک دے ''بیسٹ ایمپلائے آف دا ائر" ایوارڈ جیتڑا او وے۔ برے اسی دیانت داری دے ہتھو جدو اُنوں بنک سی جابرانہ طور تے کڈ دِتا گیا تے شزروفرینک نفرت نے جنم لِتا تے فر ہک اجھی بنک ڈکیتی دی پلاننگ کیتی گئی جنوں ویکھ کے وجے سنگھ راجپوت دی گل تے یقین آ جاندے کہ "سچ، کلپنا سے بھی عجیب ہوسکتا ہے"۔

اے ڈکیتی ترے انے برے جینئس لوکاں نوں ٹریننگ دے کے سکھائی جاسی، اس دی ریہرسل او سی تے فر بینک لُٹا جاسی۔

اوتے انے الیاس (پاریش راول)، ارجن (ارجن رام پال) تے وشواس پرجاپتی (اکشے کمار) اُن جدو کہ اُناں دی ٹریز نیہا شری واستو (سشمتا سنگھ) اے۔

زبردست قسم دی ٹریننگ، ہاسے کھلے تے سنجیدہ ویلیاں چو لنگ کے بنک ڈکیتی دا دن آ جاندے، ڈکیتی دی کاروائی شروع او جاندی اے برے فر کے اوندے؟ اے ترے انے اکھیاں رکھنڑے ولیاں وچو بنک لٹ لے آسُن؟

رائٹر ڈائریکٹر ویل امرت شاہ

وجے راجپوت سنگھ بنک سی آپڑا بدلہ لے لےسی؟

انیاں دے رول اچ اکشے، ارجن تے پاریش ساریاں نے ای اعلیٰ کم کیتے برے پاریش راول بطور الیاس سب تے چھا گئے۔ جیڑے انداز اچ اُناں نے ہک ای منظر اچ ہسانڑے سی لے اکھیاں چو اتھرو کڈوانڑے ولا ایکٹ کیتے او لاجواب اے۔ سشمتا نے بی آپڑا کردار بوت اچھی طراں ادا کیتے۔

وجے راج سنگھ یعنی امیتابھ بچن نے جنون نوں ہک وکھرے رنگ اچ رنگے۔ غصے اچ ملازم نوں گُٹنڑاں او وے یا سشمتا دی گلاں نوں نظر انداز کردے اے بس آپڑی گلاں ای کردے رینڑاں او وے، بنک ڈکیتی ریہرسل او وے یا اصل ڈکیتی تے فر کلائمکس اچ ایکشن دے منظر، ہر ہک سین اچ بچن صاب دے سٹائل دی مہر لگی ائی اے۔

وِپل امرت شاہ نے آپڑے ای لکھے گجراتی سٹیج ڈرامے "اندھالو پاٹو" جیڑا دراصل 1978 دی ہالی وڈ فلم "بلائینڈ ریج" سی متاثر ایا، نوں اس فلم وسے ری ڈیزائن کیتے تے بڑے کامیابی نال پردہ سیمیں نوں ہک سوہنڑی تخلیق عطا کیتی۔

فلم دا کاسٹنگ ڈائریکٹر جو بی اے، اے وے بہترین؛ جنے سارے اداکار، کردار دے عین مطابق چنڑین۔ اسی طراں آدیش شریواستو دا بیک گراؤنڈ میوزک تھرلنگ منظراں نوں اور بی اثر دار بنڑاندا وے۔

مدتاں پہلے اے فلم ویکھی ائی، بوت اچھی لگی ائی، اس دا اختتام یاد ایا، برے اس واری یوٹیوب تے ویکھی تے اخیر لا منظر بدلا ایا . برے فر یوٹیوب تے او منظر وکھری وڈیو اچ مل گیا۔ تسی لوک بی اگر ہنڑ اے فلم ویکھو تے بعد اچ او منظر ضرور ویکھنڑاں کیوں کہ ساڈے خیال اچ او کلائمکس بہترین ایا۔

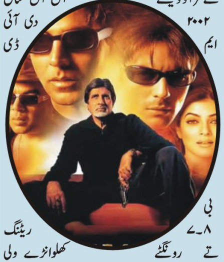

تے فر آو ویکھنے آں آں سال ۲۰۰۲ دی آئی ایم ڈی بی ۸۔۷ ریٹنگ تے رونگٹے کھلوانڑے ولی تھرلر فلم ''آنکھیں''، جزے اچ کھیڈے گئے کھیڈ اچ اِزے انے کھلاڑیاں دی اکھیاں تے آپڑی اکھیاں رکھنڑے ولے تے اس کھیڈ نوں کلپنا سی رچنا تک لیانڑے ولے ڈُن وجے سنگھ راج پوت۔

> انیاں دے رول اچ اکشے، ارجن تے پاریش ساریاں نے ای اعلیٰ کم کیتے برے پاریش راول بطور الیاس سب تے چھا گئے۔ جیڑے انداز اچ اُناں نے ہک ای منظر اچ ہسانڑے سی لے اکھیاں چو اتھرو کڈوانڑے ولا ایکٹ کیتے او لاجواب اے۔

گوشہ ادب

نعت رسول مقبولؐ
شین شوکت

محمد ﷺ محمد ﷺ محمد ﷺ کری جا
تے انج رحمتاں نال چھولی پہری جا

جدو بھی کہڑی اوکھی آوے ترے تے
تا ٹال اس نوں اس نام دے آسرے تے
مقدر بنڑا سی اوی نام تیرا
وظیفہ اسی نام دا تو پڑھی جا

محمد ﷺ محمد ﷺ محمد ﷺ کری جا
تے انج رحمتاں نال چھولی پہری جا

ڈُبے بیڑیآں نوں تراوے محمد ﷺ
بنے بیڑی ہر اک لگاوے محمد ﷺ
تو ناں لیکے آقا ﷺ دا ازمیش کرلے
ڈبی بیڑی نوں کہہ تری جا تری جا

محمد ﷺ محمد ﷺ محمد ﷺ کری جا
تے انج رحمتاں نال چھولی پہری جا

اوٗ رحمت سراپا دو عالم دا والی
جزے در تو جاندا نئیں کوئی خالی
ازے عاشقاں تل لا عاشقی تا
دکھاں تے غماں سی تو ہوسیں بری جا

محمد ﷺ محمد ﷺ محمد ﷺ کری جا
تے انج رحمتاں نال چھولی پہری جا

☆☆

کتاب ''دُرِ نایاب'' چو منتخب حرفیاں
کلام: عبدالطیف ساجن

☆☆

او جوانی تا ایویں گذار چکیں
وقتِ پیری کوئی کار ثواب چاکر
بچناں چانیں جے نارِ جہیم کولو
غیر جانب سی پیارے حجاب چاکر
استغفار دا ورد رکھ زباں اتے
اکھیاں بند کر منہ تے نقاب چاکر
جے کر چانیں قبولِ درگاہ ہوواں
ست سجدے ساجن وچ محراب جاکر

☆☆

الٹ پلٹ کردیوے میخانیاں نوں
کدی چشم جانان پرخمار کھولے
مارے شرم دے شبِ یلدا روے
سیاہ زلف گر سوہنڑا یکبار کھولے
بوسے قدماں دے آکے گھٹا لیندی
راز رخِ گل رو دے بہار کھولے
ساجن تکے گر سوہنڑا نقاب چاکے
درفجر دے چھٹ شبِ تار کھولے

☆☆

اجڑ گئے دونوں جہان میرے
جہ کہ ویری ہوگیا جانان میرا
ہر دم جبین اتے پاکھوری
غضب ناک اوہ رہندا مہربان میرا
تڑپاں پل پل میں جذے فراق اندر
اس نے کیتا نہ کدی تہیان میرا
ساجن پایانہ کدی سکون دل نے
فکر و ذہن رہندا پریشان میرا

☆☆

غزل
ساجد سرحدی

○

دل ملیا ترسینڑیں واسے
جان ملی تڑفیڑیں واسے

○

کسی نے پیار دی ڈور نہ دتی
چاک جگر دے سینڑیں واسے

○

ہک تازہ کھوہ کڈڑاں پیندے
ہر دن پانڑی پینڑیں واسے

○

دنیا تیری ریت انوکھی
مرنا پیندے جینڑیں واسے

○

چِٹا جوڑا نہ کر میلا
رکھ چھوڑ عید ورینڑیں واسے

○

ساجد صدق دا ہکی سجدہ
کافی اے بخشیڑیں واسے

ہندکو مہتل
کچا دل دا سچا

الفاظ معنی: کچا (چھوٹی عمر کا) دل دا (دل کا)
اُردو ترجمہ: بچے سچ بولتے ہیں
عنوان: سچائی
مدعا: بچے سچ بولدین
مطلب: جس آدمی دا شعور پورانی ہوندا او سچا ہوندا وے یا وت جس نوں اس دنیا دے مکر و فریب دے نال واسطہ نہ پیا ہووے اس دا دل تے دماغ صاف ہوندا وے تے فطری طور تے سچائی نوں پسند کر داوے۔

☆☆

آفتاب اقبال بانو دی کتاب
''حکایات سعدی'' چو منتخب حکایت

حکایت 93 گہل کرنا کس وخت مناسب اے

منے اک عقل مند سی سنڑاں وے او پیا کیہندا ایا کہ کدی بی کسی نے آپڑی ناسمجھی دا اقرار نی کیتا۔ مگر او بندہ جیہڑا اس وخت پیا بولدا اووے جدو دوسرا آپڑی گہل بیان کر دا ہووے یعنی دوسرے نے اجلا گہل ختم نہ کیتی ہووے تو پہلا بول بولے۔ ایہہ سچ اے کہ اے عقل مند گہل دا سر ہوندا وے تے جڑ بی ہوندی اے۔ گہل دے وچ گہل نہ کر کیوں کہ عقل تے تدبیر والا بندہ او ہوندا وے جیہڑا اس وخت تکل گہل نی کردا جد تکل دوے نوں چپ نہ دیکھے۔

نظم محبتاں دے نال
سعید پارس

آوَ چلنے آں سارے محبتاں دے نال
نفرتاں نوں مُکائی ایں محبتاں دے نال
خود غرضیاں نال کُجھ فیدہ نئیں
چلو دِلاں نوں جوڑی ایں محبتاں دے نال
اگر جیندے آں خوشی ونڈ رئیں
دُنیا سی جد بی جائی ایں محبتاں دے نال
زندگی وے امانت اُس رب دی
دے کے اُنوں جائی ایں محبتاں دے نال
دُنیا رب نے بنڑائی محبتاں دے نال
اسی بی ایہہ سجائی ایں محبتاں دے نال
پارس زندگی دی دولت اے بس پیار بی
اسطراں ایہہ گزاری ایں محبتاں دے نال

☆☆

ماں بولی دا دعویدار
رانی بانو

ماں بولی دے دعویدار
اس پشور اُچ ہین ہزار

اُس دا جذبہ دیکھ کے ڈاڈا
غیراں نوں کیوں آوے خار

مٹھی بولی بول دے پیارا
دُشمن نوں دیندا وے ہار

منہ چو پُھل چھڑ دا وے تاکہ
بجھے خور تے منے خار

ہر اک دل دے ویڑے دے وچ
اس انسان نے کیتا کہار

شین شوکت دے کہار دا بُوا
جکرو قلعہ بالا حصار

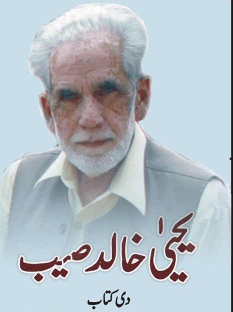

یحیٰ خالد صیب
دی کتاب
''گلیاں تے درنڈے چو منتخب افسانہ (کالو)
آخری قسط

میرا تے ایہہ سُنڑ کے مونہہ کُھل گیا۔ اتنا سدھا سادہ کالو کیہجیاں گلاں پیا کردئے۔

''تدھ وعدہ کیتا ایہا جے مانہہ لیکچر نہ دیسیں'' اُس میرا متھا تاڑ کہدا۔

''خیر جے لیکچر دتا وی تے تیرے تے کے اثر ہوسی'' میں آخیا

''ہاں! تے میں گل پیا کرنا ایہاں۔ سیٹھ اپڑاں سارا کاروبار میرے حوالے کر چھوڑیا۔ اساں دے کے بچ بندہ اپڑئیں جے دے تے وی عتبار ئینھ کردا پر سیٹھ مانہہ بہوں واری ازمار یہا ایہا اس کر کے اُس کاروبار میرے ہتھے بچ دیندیوں ہک چھٹ وی ئینھ سوچیا'' اُس آخیا۔

''کالا خان تو اج توں اِس بادشاہی دا خان ائیں۔ جے میرا کوئی پُتر ہوندا تے فر وی میں ایہہ تاج تیرے ای سرے تے رکھدا۔ اللہ تیرا سر بنڑھایا ای اِس تاج جو گے وے۔ مانہہ ہنڑ پاسے تے رخ کے اپڑاں کم کر۔ میرے آسطے دو ویلے دی روٹی ای جہان اے۔ توں میرے کے آں ہور اگہاں بدھاویں پر ہک گل یاد رکھیں جدوں وی اپڑئیں وطن آں ضرورت پیوے پچھاں نہ ہٹیں۔ میں سیٹھ نال وعدہ کیتا۔ فر میں بہوں قیمتی چیزاں اپڑئیں وطن آں دتیاں جہاں دا ذکر میں تیرے اگے ضروری نہ سمجھدا۔''

''خیر ایہجیاں گلاں میں پچھنڑا وی نہ چاہندا۔'' میں آخیا۔

اساں روٹی ختم کیتی تے بیرے آکے پہانڈے چا کھڑے۔ میں چاء دا آخیا تے کالا خان اپڑاں قصہ اگہاں ٹوریا۔

''سیٹھ دی ریٹائرمنٹ کجھ لوکاں ہچھی نہ لگی۔ خاص کر اُنہاں لوکاں جہیڑے اُس کولوں بہوں ساری طمع رکھدے ایہے۔ اس کیتے اوہ اُس دے جانی دشمنڑ بنڑ گئے۔ میں ہک واری پھیرے آسطے پشور آیا۔ مال کہن کے جدوں پہچیا تے پتہ لگا جے سیٹھ اِس دنیا تے ئینھ۔ سیٹھ دی کاراں دا مال روڈ تے اکسیڈنٹ ہویا ایہا۔ جس ٹرک سُنڑ اُس دی کاراں ٹکر ماری ایہی اُوہ ٹرک وی اُس دا اپڑاں ایہا۔ ڈریور ٹرک چھوڑ کے نس گیا ایہا۔ میں قسم کھادی جے اِس سازش بچ جتنے لوک وی شامل نے اُنہاں دی اس جہان توں چھٹی کراساں۔ فر ایہہ ای ہویا۔ میریاں آدمیاں ڈریور پکڑ آندا۔ اُس ہکی راتی بچ ای سارے ناں میرے اگے بک چھوڑے۔ تے فر ہک ہفتے دے اندر اندر اُنہاں بچوں کوئی وی اس دنیا تے ئینھ ریہا۔ میں سیٹھ دے کاروبار آں خوب ترقی دتی تے اج میری اپڑیں ہک سٹیٹ اے۔ اپڑاں ہک ناں اے۔ تیرے کئی لیڈر میریاں ہتھاں دے بنڑئیں دے نے۔ اج میں کسے کے دا اشارہ وی کراں تے اوہ چھٹی کہڑی بچ ہو ویندے ئے۔''

بیرے چاء دے پہانڈے گھڑ کے بل میزاں تے آ رکھیا۔ میں بل دے پیسے دتے۔ اُس بہوں منع کیتا فر وی میں آخیا۔

''جرمانہ تے میں دیڑئیں نا۔''

اسی باہر نکلے۔ اُس مانہہ میرے کہرے کول لاہیا۔ میں بہوں زور دتا جے اوہ میرے نال کہار آوے پر اوہ فر کدے دا وعدہ کر کے چلا گیا۔

ہک دیہاڑے میں اخبار ہو پیا دیکھنا ایہاں جے میری نظر ہک تصویر تے پئی۔ اوہ کالا خان دی تصویر ایہی۔ نال ای ہک خبر دی سرخی

''سمگلروں کے بین الاقوامی گروہ کا سرغنہ کالا بادشاہ پولیس مقابلے میں ہلاک''

میں اوہ خبر سرخی توں اگے نہ پڑھ سکیا۔ کالے دی واز میرے کناں بچ آئی۔ ''میں بہوں قیمتی چیزاں اپڑئیں وطن آں دتیاں نے۔ جہاں دا ذکر کرنا تیرے اگے ضروری ئینھ''

پشور دی ٹریفک

اہلیان پشور نوں زمانے آں سی جناں سماجی مسائل دا سامنڑاں وے اُس اچ ہِک سب سی وڈا تے اہم مسئلہ ٹریفک دا وے، تے عرصہ دراز سی صوبائی حکومت دِیاں منتاں تے ترلے کیتے جاندے پئے وُن کہ خدارا اِس مسئلہ دا کوئی حل نکالے برے کیہہ مجال اے کہ حکومت نوں ایہہ مسئلہ کجھ نظر بی آوے، حالانکہ لوکاں دے مریض اِس خدائی خوار ٹریفک دے نظام دی وجہ کر کے ایمبولینس دِیاں گڈیاں دے وِچ ہی ساہ دے چھوڑ دین، سکولاں دِیاں بساں کہٹنہ کہٹنہ روڈاں تے کھلوتیاں رہندیان، وڈے وڈے شاپنگ مال تے پلازیاں دے بے حس مالکان صرف پلازے دی چھت اُتے چھت پائی جاندین باقی اُناں نوں اِس چیز دی پرواہ بی نی ہوندی کہ پلازے اچ پارکنگ دا بی کوئی نظام ہونڑاں چائیدے تے نہ کوئی حکومتی اہلکار اُناں سی پچھ دے وُن، اِس قسم دے مسائل دے ہتھو کجھ پہلے سی ساڈی ٹریفک دا نظام خراب تراب اَیا تے باقی رئی ہوئی کسر میٹرو دی وجہ نال نکل گئی اے، کیونکہ جدو سی پشور اچ بی آر ٹی دے چلنڑے وسے سڑک بنڑی اے پشور شہر نوں دو ٹوٹے کر دِتا گیا وے، ٹریفک دولخت ہوگئی اے یعنی سجے تے کھبے تقسیم ہوگئی اے، مین روڈ سی شہر ول جانڑے دا نہ کوئی رستہ دِتا گیا وے تے نہ کوئی سوچ سمجھ کے سڑک بنڑائی گئی اے، گلبہار جانڑے والا مسافر ہشتنگری سی پھر کے گلبہار مڑسی، تا ہشتنگری جانڑے والے نوں گلبہار تک سیل کرنی پیسی، اِسی طراں یونیورسٹی روڈ دے اُتے ٹاؤن جانڑے والا تہکال مار کے آسی، تے تہکال جانڑے والے نوں سپین جماعت دا چکر مارنا پیسی، اِسی طراں اِس بی آر ٹی دی سڑک بنڑانڑے وخت نکاسی دے نظام دا کجھ نی سوچا گیا تے اِس مصیبت دا سامنڑے بی پشور دی عوام نوں پیا کرنا پیندا وے، جدو بارش ہو جاوے تا وت روڈاں سی سرکی دی نہر بنڑی ہوندی اے تے گڈیاں مچھلیاں ونگروں پئی آں تیر دِیاں نظر آندیان، لہٰذا ضرورت اِس امر دی اے کہ اعلیٰ حکام عوام وسے دردِسر بنڑے ہوئے اِس مسئلہ دے حل وسے خدارا کوئی مربوط پالیسی بنڑا کے اِس عذاب سی اِناں دی جان چھڑاوے۔

پشور دے پُرانڑیں اخبارات تے صحافی

مہمان کالم

سید مظہر علی شاہ

hindkowanweekly@gmail.com

جس دور دی اج اس کالم اُچ اَسی گل کرنے پئے آں اس دور اُچ صرف پرنٹ میڈیا ہوندا ایا تے الیکٹرانک میڈیا دا ظہور صرف پی ٹی وی تے ریڈیو تکل محدود ایا، بَرّے اس سی پہلے اے جملہ معترضہ لکھڑاں اَسی ضروری تصور کرنے آں کہ اسرائیل دا کوئی بی وزیر اعظم موجودہ وزیر اعظم بنجامین نیتن یاہو جیا متعصب یہودی نی ایا کہ جیہڑا بربریت اُچ ہٹلر نوں کافی پچھے چھوڑ گیا وے، جیہڑا زخم فلسطینیاں دی نفسیات تے لگئین اُناں نوں بھرنے اچ اک زمانہ لگ سی۔ جتھو تکل امریکہ دا تعلق اے تے یہودی لابی اس قدر امریکہ دی سیاست تے حاوی اے کہ کوئی بی امریکی امریکہ دا صدر بنڑنے دا سوچ بی نی سکدا اگر اوہ اس دی حمایت نہ کرے۔ تے ہونڑ ذرا اناں اخبارات دا ذکر ہو جاوے جیہڑے پشور سی ماضی قریب تکل چھپ دے رئے اس دور دے نامور صحافیاں اچ راجہ اصغر، عبدالواحد یوسفی، سید عسکر علی شاہ، سید حسن گیلانی، احقر سرحدی، عبداللہ شاہ، ملک مرتضیٰ، شریف فاروق، غلام غوث صحرائی، حفیظ الفت، باری ملک، حفیظ قریشی، سید کاظم علی شاہ، قدوس صہبائی، حافظ ثناء اللہ، سید تے ماسٹر خان گل دے نام قابل ذکر اُن۔ اک اجیا دور بی گزرا وے جدو انگریزی روزنامے خیبر میل دے ایڈیٹوریل کافی شوق نال لوگ پڑھ دے ائے، جو کہ سید عسکر علی شاہ لکھ دے ائے۔ اس دور اُچ اناں اچ کئی لوک تے ہونڑ جیندے نی رئے جس دور دی ساہنے گل شروع کیتی اے اُس اُچ بی حکومت وخت اگر کسی خبر نوں چھپڑیں سی روکڑاں چاہندی تے اخبارات نوں اس دی اشاعت سی منع کر دیندی ائی تے اس عمل نوں پریس ایڈوائز کہیا جاندا ایا جس دور دا اَسی ذکر کرنے پئے آں اس اُچ اخبار اُچ کم کرنے والے صحافیاں دا مشاہرہ اج دے مقابلے اچ بوت کہٹ ایا۔ مرزا محمود سرحدی پشور دے مشہور مزاحیہ شاعر ائے اناں دے کُش قطعات درج ذیل اُن۔

ہم نے اقبال کا کہا مانا
اور فاقوں مرتے تھے
جھکنے والوں نے رفعتیں پائیں
ہم خودی کو بلند کرتے رہے
جھوٹ کہتا ہوں اور بے کھٹکے
کو سب کہہ کے دار پر لٹکے

کاتب اخبار دے اہم رُکن ائے کیوں کہ ادھی رات تکل اُناں نوں اخبار اُچ چھپڑیں والے مواد دی کتابت کرنا ہوندی ائی، ہونڑ تے کمپیوٹر دے آنڑیں نال اخبار کمپوز کرنا کافی آسان ہو گیا وے۔ اگلے دن پاک بحریہ نے 145 ملین ڈالرز مالیت دی جیہڑی منشیات پکڑی اُن اس سی پتہ چل داوے کہ وطن عزیز اُچ منشیات دا کاروبار کرنے والے کس قدر متحرک اُن کہ جناں دے پھیلاؤ نال اس ملک دی جوان نسل دا مستقبل تاریک کر کے اس دی بنیاں اچ پانڑی دِتا جاندا پیا وے، ملک دے اندر اس لعنت نوں جڑ سی اُکھاڑنے وسے جنگی بنیاداں تے مہم چلانڑاں ضروری اے کیوں کہ منشیات دی جدید ترین قسم جس نوں آئس کہندین، دا استعمال بڑی تیزی نال پھیل دا پیا وے تے اس دا زیادہ تر استعمال تعلیمی اداریاں دے طلباء کر دے پئین، آئس نے اج ہیروئن دی جگہ لے لتی اے، کرکٹ دے اُمر لگدا وے بچگانہ انداز اُچ چلائے جاندے پئین تے قومی کرکٹ ٹیم اُچ ڈسپلن دا جیہڑا فقدان نظر آندا پیا وے اوہ اس قدر شدید کدی نی ایا جس دی وجہ نال اَسی اناں ٹیماں سی ہارنے پئے آں جیہڑیاں کسی شمار اُچ نی ائیاں۔ اج ساڈی ٹیم نوں عبدالحفیظ جئے کپتان دی ضرورت اے، جدو تکل ساڈی کرکٹ ٹیم دی کمان اناں دے ہتھ اُچ ائی ٹیم دے کھلاڑی اُناں دی عزت بی کر دے ائے تے اُناں سی ڈر دے بی ائے کہ اُناں سی کوئی اجئی حرکت نہ ہو جاوے کہ جس دی وجہ نال اُناں نوں سخت سزا ملے کیوں کہ جتھو تکل ڈسپلن دے نفاذ دا تعلق ایا اُس تے کوئی کمپرومائزنی کر دے ائے۔

(بشکریہ ’’روزنامہ آج پشاور) مترجم: (بلال احمد)

مقننہ تے عدلیہ دی برتری

سُخن سمندر

محمد ضیاء الدین

mziapishori@gmail.com

کسی بی معاشرہ اچ انساناں دا ہِک دوسرے دے نال مل جل کے رہنڑاں نہ صرف انسانی مجبوری اے بلکہ ضرورت بی اے، تے ضرورت اِس وسے کہ جدو اَسی ہِک شہر، علاقہ یا ملک اچ مل جل کے رہنے آں تا اَسی دیکھنے آں کہ ہر انسان دی آپڑی ہِک جداگانہ طبیعت ہوندی اے، ہر انسان دی سوچ دوسرے سی مختلف ہوندی اے تے کدی کدی نہ صرف ایہہ سوچ بلکہ قوم، رنگ تے نسل دا اختلاف بی پیدا ہوندا وے، زبان دا اختلاف ہوندا وے، ثقافت تے رسم و رواج دا ہوندے، تے جدو کسی معاشرے اچ ایہہ اختلاف پیدا ہوندے تا وت ضرورت اِس امر دی ہوندی اے کہ اِس اختلاف نوں ختم کرنے وسے کوئی اصول، کلیہ یا قانون ترتیب دِتا جاوے یعنی ایہہ قانون بنڑانڑاں یا اصول وضع کرنا ایہہ انسان دی شروع سی ضرورت رئی اے۔

اج اَسی ہِک جدید دور اچ پئے رہنے آں، جس اچ ریاستاں وُن، ملک اُن جد کہ اِس سی پہلے سلطنتاں تے بادشاہیاں ہوندیاں ائیاں جس اچ بادشاہ قانون بنڑاندے ائے کیونکہ بادشاہ نوں اختیار حاصل ہوندا ایا، یعنی کسی بی بادشاہ یا ملکہ دا فرمودہ یا کوئی گہل قانون دا درجہ رکھدی ائی برے اج دی دُنیا اچ اَسی دیکھنے آں کہ دو سوسی زیادہ آزاد ملک اُن تے ہر ملک دے آپڑے قاعدے تے قانون اُن بنڑے ہوئین۔

اج انسان نے ترقی کردے کردے دیکھے کہ ترے بنیادی گہلاں تے عمل کرنا ضروری اے۔ پہلا قانون بنڑاڑاں، دوسرا قانون تے عمل درآمد کرنا یعنی انتظامیہ، تے تیسرا مختلف اُمور دے وچ جدو اختلاف پیدا ہو جاوے تے اُس تے فیصلہ کسراں کیتا جاوے یعنی عدلیہ۔ مطلب ایہہ وے کہ اج دے دور اچ ترے اداریاں دا ہونڑاں ضروری اے یعنی مقننہ، انتظامیہ تے عدلیہ تے ایہہ ترینوں ادارے جدو بنڑ دین تے اناں دے درمیان ایہہ طے ہوندے کہ اناں اداریاں دا کم کیہہ ہوسی۔ اناں دے اختیارات دی حدود کیہہ وُن، تے اناں دے اختیارات دی پاور کتنی اے۔ آیا کس دا اختیار زیادہ ہونڑاں چائیدے۔ جدو باہم جھگڑا ہووے تے اوہ فیصلہ کیہہ ہوسی تے کس دا اختیار زیادہ ہوسی۔ ایہہ بنیادی گہلاں وُن تے اناں بنیادی گہلاں نوں طے کرنے دے بعد ہی معاشرے دے وچ ترقی ہوندی اے تے اختلافات جھگڑے شدت دی صورت اختیار نی کردے۔

پاکستان دے موجودہ حالات اُچ بی ایہہ ترے ادارے مقننہ یعنی پاکستان دی پارلیمنٹ، انتظامیہ یعنی پاکستان دی حکومت، تے تیسرا عدلیہ تے عدلیہ دے وچ سب سی وڈا ادارہ سپریم کورٹ آف پاکستان دی صورت اچ موجود اُن۔ اج دے دور اُچ جدو اَسی دیکھنے آں کہ گزشتہ کئی سالاں سی ایہہ تنازعہ ریا وے کہ عدلیہ بعض معاملات اُچ مداخلت کر کے انتظامیہ دا کم بی کر دی اے تے مقننہ دا کم بی کر دی اے تے ایہہ اک ایسا تنازعہ وے جس نوں جھگڑے دے نال نئیں بلکہ آپس اُچ بیٹھ کے گہل کتھ دے زریعے حل کرنے دی ضرورت ائی تے اَسی گل کتھ نوں طے کرنے دے طریقے تے اٹھارویں ترمیم ہوئی۔ اُس اٹھارویں ترمیم دے وچ بی عدلیہ دے بارے کجھ چیزاں 1973ء دے آئین اُچ تبدیل کیتیاں۔ لیکن باوجود جیہڑی تبدیلی بڑے اتفاق رائے دے نال، کوششاں دے بعد ہوئی ائی اُس سی بعد عدلیہ نے اختلاف کیتا تے اُناں نے کہیا کہ اگر تسی ساڈی گہل نی من دے او تے اَسی تواُنوں Stuck Down کر دے سی ایں، اس اٹھارویں ترمیم نوں اَسی ختم کر دے سی ایں، تے اُس سی بعد اے ہی مناسب سمجھا گیا کہ جھگڑے دے بجائے اَسی عدلیہ دی گل من لئی ایں۔ عدلیہ دی گہل تسلیم کرنے دا مطلب ایہہ ایا کہ عدلیہ نے آپڑی سپریمیسی پارلیمنٹ دے اُتے قائم کرلتی۔ ساننے فیر اِس دے نتیجے بی دیکھین، اٹھارویں ترمیم سی بعد مختلف حکومتاں دا جانڑاں، انتظامیہ دی مداخلت کرنا، مقننہ بنڑ جانڑاں، ایہہ سب کُش دیکھین، اس ساری گل دے وچ، پاکستان دی عوام دے وچ پاکستان دی پولیٹکل پارٹیاں دے وچ حکومت دے مختلف جیہڑے لوک ائے اُناں دے درمیان پاکستان دے مختلف حلقیاں دے وچ گہل کتھ شروع ہوئی تے محسوس کیتا گیا کہ سانوں ہونڑ ترمیم کرنی چائیدی اے۔ اُس ترمیم دے بارے اچ گہل کتھ ہوئی اے کافی عرصے سی ہوندی پئی اے تے گزشتہ اک مہینے سی اس گہل کتھ نوں نتیجہ خیز بنڑاڑیں وسے مذاکرات کیتے گئین۔ آخر کار بڑے مشوریاں دے بعد 26 ویں ترمیم پاکستان دے آئین اُچ کر دتی گئی اے۔

پاکستان دی پارلیمنٹ دو حصیاں اچ سینٹ تے قومی اسمبلی دونواں نے 26 ویں ترمیم کر کے اُس اُچ ایہہ کیتا کہ پارلیمنٹ جیہڑا کہ قانون ساز ادارہ وے اس نوں اُناں نے کہیا کہ ایہہ سپریم اے تے اس نوں سپریم ہونڑاں چائیدے۔ چونکہ پارلیمنٹ بنڑ دی اے عوام دے ووٹاں دے نال تے عوام ای طاقت دا سرچشمہ ہوندین تے اس وسے ضرورت اے کہ آئین دے وچ ایسی ترمیم کیتی جاوے کہ اُس اُچ عوام دی طرف سی جیہڑے منتخب کردہ پارلیمنٹ دے نمائندے وُن اوہ بذات خود پاورفل ہووُن، تے عدلیہ اُناں سی اُتے نہ ہووے تے عدلیہ چونکہ مداخلت کردی اے اوہ آپڑی حدود سی تجاوز نہ کرے تے ایہہ جیہڑی 26 ویں ترمیم کیتی گئی اے، ایہہ اُسی چیز نوں balance کرنے وسے اُس اُچ توازن پیدا کرنے دی خاطر کیتی گئی اے تے اس اُچ پاکستان دے مختلف حلقے، پاکستان دے عوام دے نمائندے یعنی اُناں نے جیہڑا پاکستان دے آئین دا تقاضہ وے کہ کس طریقے تے ترمیم کیتی جاوے اُناں سارے تقاضیاں نوں پورا کرنے دے بعد پاکستان دے آئین اچ ترمیم کیتی گئی اے۔ اس ترمیم دے بعد محسوس ہویا وے کہ ساڈے ملک اچ جیہڑا ڈنڈا شاہی دا کلچر پیا پروان چڑھ دا ایا اُس دے سامنڑیں رکاوٹ پیدا ہوئی اے۔ تے ہونڑ اَسی دیکھنے پئے آں کہ ایہہ چیز جیہڑی اے اوہ اک بذات خود اک اچھا تے نیک شگون اے تے اللہ کرے کہ پاکستان دے وچ ایہہ جیہڑی ترمیم ہوئی اے اوہ نیک فال ثابت ہووے، تے ساڈے درمیان جتنے بی لوک اُن اوہ شدت دے بجائے مذاکرات دے ذریعے اناں چیزاں نوں طے کرُن۔ تے اے اک بڑی اچھی مثال قائم ہوئی اے کہ سانوں شدت دے بجائے باہمی گفتگو دے ذریعے، گل کتھ دے ذریعے آپڑے ایشوز نوں، آپڑے مسائل نوں حل کرنا چائیدے۔ اللہ کرے کہ اس ترمیم دے ذریعے جیہڑا رستہ ملا وے، پاکستان جیہڑا کہ بند گلی اچ جاندا پیا وے تے شکر اے کہ اوہ گلی دا رستہ بندنی ہویا بلکہ اوپن تے ترقی دی شاہراہ مل گئی اے تے ہونڑ پاکستان دی عوام، پاکستانی ملک، تے پاکستانی قوم ترقی کرسی۔

آپڑیں زبان

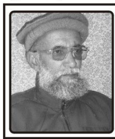

گنیش

محمد اختر نعیم

hindkowanweekly@gmail.com

دنیا دے ہر ملخ بچ آپڑیں قومی زبان نوں ترجیح دتی جاندی اے تے اس دے نال نال علاقائی زباناں دی بی حفاظت کیتی جلدی اے۔ ایہہ کوئی معیوب گل نہں اے۔ میں 1975 توں 1977 تلک کئی واری بلغاریہ گیاں تے اتھے مختلف لوکاں نوں ملنا دا موقع ملیا، دارالحکومت صوفیہ دے مضافات بچ منوں گراواں بچ جلنا دا موقع ملیا۔ سگانی قوم دے افراد دے کہار بچ رات گذاری تے جدوں میں انہاں نوں آپس بچ بلغارین زبان تو علاوہ ہک ہور زبان بولدے سنڑیا تے انہاں کولوں پچھیا کہ اوہ کہڑی زبان بولدے ہن تے انہاں جواب دتا کہ ایہہ اساں دی مادری زبان اے مکوا انہاں دی زبان بچ ہندکو الفاظ دی آمیزش بی ملی جس دا ذکر میں کئی واری مختلف محفلاں بچ کر چکیاں۔ انہاں بلغاین سنڑ آخیا کہ اساں دے بڈے بزرگ صدیاں پہلے ہندوستان تو اتھے آ کے آباد ہوئے تے فیر مڑ کے نہی گئے، اوہ بلغارین ایہہ گل نہ دس سکے کہ انہاں دے بزرگ ہندوستان دے کس علاقے توں ہجرت کر کے بلغاریہ آباد ہوئے ورے مڑا ذاتی خیال ایہہ اے اور ہزارہ یا پنڈی وغیرہ تو گئے ہوسن کیونکہ انہاں دی زبان بچ جہڑے الفاظ ہندکو نال ملدے جلدے ہن اوہ انہاں ای علاقیاں دا لہجہ اے، اسی واسطے میں ایہہ گل کیتی اے۔ انہاں دسیا کہ اسی بار تے بلغارین بولدے آں ورے کہاراں بچ آپڑیں زبان بولدے ں اگر اسی طراں نہ کراں تے اساں دی زبان مک جلسی یعنی آپڑیں زبان نوں جیں ندار رکھڑاں واسطے انہاں نے ایہہ طریقہ کیتا اے۔ مکواس گل تے خوشی بی ہوئی۔ جدوں میں انہاں نوں دسیا کہ تساں دی زبان تے اساں دی زبان نال ملدی جلدی اے تے انہاں آخیا کہ ہوسکدے کہ اساں دے بزرگ ہندوستان دے کسی ہور علاقے توں نہی بلکہ تساں دے علاقے توں آئے ہوسن۔ اسی واسطے اسی پاکستان توں آئے دے لوکاں دے نہڑے ہوندے آں، اسی انہاں نوں آپڑاں پہراہ سمجھدے آں۔ میں جدوں بی بلغاریہ گیاں تے کج ویلا انہاں نال بی گذاریا۔ دوہے پاسے میں ترک قوم دی گل کراں کہ اوہ آپڑیں زبان نوں اس قدر اہمیت دیندے ہن کہ جدوں اوہ یورپ دے کسی ملخ جلدے ہن تے ہوائی اڈے، بندرگاہ اور بارڈر تے امیگریشن تے کسٹم والیاں نال ترکی ای بولدے ہن، اس واسطے انہاں ملخاں سنڑ انہاں مقامات تے ترکی زبان بولنا والا عملہ لایا ہوندے، میں چونکہ ترکی زبان جانڑدا آساں اس واسطے جدوں میں ترکیہ نال ملڈاں والے ملخاں بچ گیاں تے مکوکوئی پریشانی نہی ہوئی، مثال دے طور تے ایران بچ تبریز تلک، شام بچ حلب تلک، یونان بچ سالونیکا تلک وغیرہ۔ ادھر اساں دی بدقسمتی اے کہ مادری زباناں تے ہک پاسے رہ گیاں اسی آپڑیں قومی زبان توں بی دور ہوندے جلدے آں تے ہک ہور زبان نوں اہمیت دیندے آں کہ جہڑی غلامی دی نشانی اے، اس بچ قصور کس دے؟ اس گل تے غور کر کے اساں کو آپڑیں قومی تے مادری زباناں دی حفاظت کرنا پےسی۔ میں آپڑیں پچھلے کالم بچ لخیا اے کہ ضلع مانسہرہ بچ دور دراز علاقے بچ مانکیالی زبان بولنا والے بچ سوتوں بی کہٹ لوک رہ گئے ہن تے ہونڑ اس زبان نوں بچانڑ واسطے کوششاں ہوندیاں پیاں ہن۔ ایہہ نہ ہووے کہ کل اساں دی زبان تے اس طراں ویلا آوے۔ گندھارا ہندکو بورڈ اس حوالے نال بڈا کم کردے، قومی زبان توں انکار نہی ورے ہندکو زبان دے حفاظت واسطے جس طراں ایہہ ادارہ کم کردے سارے ہندکووانا نو چاہی دے کہ اوہ گندھارا ہندکو بورڈ دے ہتھ مضبوط کرن تا کہ ہندکو کی حفاظت زبانی گلاں نال نہی بلکہ عملی طور تے ہوسکے۔ گندھارا ہندکو بورڈ نہ صرف ہندکو بلکہ ہور علاقائی زبان نوں محفوظ کرنا واسطے کوشش کردے۔ امید کردے آں کہ اساں دے استاد، سیاست دان تے ہور لوک بی آپڑاں کردار ادا کرسن۔ انشااللہ

ثقافت تے ثقافت

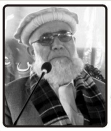

داد بیداد

ڈاکٹر عنایت اللہ فیضی

drfaizibalim@gmail.com

معاشرتی تے سماجی زندگی اچ ہر زبان دے الفاظ آپڑے معنی بدل دے رہندین اے ای گل ثقافت تے بی سچی آندی اے، ثقافت بوت جامع لفظ اے ادھی صدی پہلے ثقافت اُچ رہن سہن دے آداب، سماجی رسماں سی لے کے غم تے خوشی دے لحات اُچ لوکاں دے فطری جذبات بی شامل ائے وت اسراں ہویا کہ ریڈیو، ٹیلی ویژن تے ریکارڈ پلیئر دی مدد نال صرف نچڑیں گانڑیں نوں ثقافت دا درجہ دتا گیا، اس دے بعد وخت نے پلٹا کھادا تے سوشل میڈیا دا جادو گر آیا تے اک گراں دے نچڑیں والے نوں پوری قوم دی ثقافت دا درجہ مل گیا۔ آ کے جا کے سانے دیکھا کہ ہنزہ تے گوجال یا چین تے تبت اُچ کوئی محفل موسیقی ہوندی اے تے اس نوں سوات، چترال یا کسی اور علاقے دی ثقافت دا نام دے کے پیش کیتا جاندا وے، اوہ لوک شور مچاندے وُن کہ اس طراں دا ڈانس ساڈی ثقافت نینگی۔ ہونڑ صارفین حیران اُن کہ کیہڑی چیز کس دی ثقافت اے؟ گویا پہلے ذرائع ابلاغ نے ثقافت دا دائرہ تنگ کر کے اس اُچ رہن سہن، روایات تے سماجی اقدار نوں کڈ دتا یا ثقافت اُچ نچڑیں گانڑیں دا نکا جیا ٹکڑا رہ گیا، ہونڑ سوشل میڈیا نے کسی اک دا نچڑاں گانڑاں لے کے کسی اور نوں دے دتا گویا ثقافت اُچ نچڑاں گانڑاں بی ٹھیک ٹھاک نی رہیا۔ اگر اس رفتار نال ثقافت دا تنزل جاری رہیا تے بوت جلدی ثقافت دا نام مٹ جاسی۔ جس دور اُچ اَسی جینے پئے آں اس دور دی اک خاصیت اے وے کہ اے پُرانڑیں آثار تے روایات نوں جیندہ رکھڑیں سی زیادہ اناں نوں مٹانڑیں تے لگا ہویا وے تے جس روایت نوں مٹانڑاں چاہندا وے بوت جلدی مٹا دیندا وے، خدشہ اے وے کہ ثقافت دے دائرے نوں تنگ کرنے دے بعد ہونڑ اس دا نام مٹانڑیں دی واری آ گئی اے۔ تے اے ای حال رہیا تے نام بی مٹ جاسی۔ ساڈے وڈیاں نے سالا سال دے مسلسل تجربے دے بعد جناں چیزاں نوں ثقافت دا حصہ بنڑایا ایا اناں اچ سب سی پہلے رہن سہن، خوراک، پوشاک، تے میل جول دے آداب آندے ائے۔ وزیرستان دی پگڑی ہووے یا کشمیر دا گھاگرا دونوں آپڑی آپڑی ثقافت دی علامتاں وُن، سکھ تے ہندو آپڑے مُردے دی آخری رسماں اچ مذہبی کتاباں دے بھجن سُنڑاندے وُن جد کہ کالاش آپڑے مُردے دی آخری رسماں اچ نچڑیں گانڑیں دا اہتمام کر دین اے ہر مذہب دی وکھری وکھری ثقافت دے نشانات اُن، میرے دوست عصمت اللہ نوں اے شکایت اے کہ فیس بک والے احباب ہنزہ اچ اک نڈے تے گُڑی دا ڈانس لے کراس تے چترالی ڈاند دا کیپشن لگاندین، میں احتجاج کرنا واں بَرّے کوئی سُنڑ دا نینگا سانے آپڑے دوست نوں کہیا کہ سوشل میڈیا سمندر اے اس دے اندر پہاڑ غیب ہو جاندین ساڈا، تو اڈا احتجاج کے معنی رکھدا وے، خوشی مناؤ کہ ساڈا نام آجاندا وے بَرّے بعض لوگ ثقافت دے حوالے نال بوت حساس ہوندین، اے 1994 دا ذکر اے کہ اک بین الاقوامی ایجنسی نے گراں گراں جا کر لوکاں سی رائے لیڑیں دا اہتمام کیتا، اس منصوبے اچ لوکاں سی اُناں دی ترقیاتی ترجیحات دے بارے اچ بی اک سوال پچھا گیا جدو سروے دے نتائج آئے تے کسی جگہ سڑک نوں پہلی ترجیح قرار دتا گیا کسی جگہ پینڑیں دا پانڑی، کسی جگہ آبپاشی دی نہر، کسی جگہ دریا دے کٹاؤ سی تحفظ دا ذکر آیا، عصمت اللہ دے گراں واشیچ اچ لوکاں دی 73 فیصد نے رائے دتی کہ ثقافتی ورثے دا تحفظ ساڈی پہلی ترجیح اے اگر ثقافت نوں نچڑیں گانڑیں تکل محدود کیتا گیا تے ثقافتی ورثے تے ظلم ہوسی۔ اُونی چغہ، اُونی ٹوپی، ریشمی کڑھائی دا سارا کم، لکڑی تے نقش ق نگار دا پورا سلسلہ، انواع و اقسام دے قدیمی ماکولات تے مشروبات، رہن سہن دا پورا نظام اگر ثقافت سی نکل گیا تے وت کے رہ جاسی؟۔

(بشکریہ ’’روزنامہ آج پشاور) مترجم: (بلال احمد)

پاکستان دے نویں، سب توں بڈے قاضی

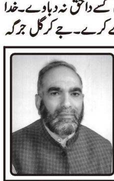

سویل

ملک ناصر داؤد

profmaliknasir@gmail.com

پاکستان دی سپریم کورٹ دے نویں قاضی، یحیٰی آفریدی صاحب، عہدے دا حلف چا کہدا ائے۔ انہاں پشور ہائی کورٹ بچ سروس کیتی تے سپریم کورٹ بچ بچھا وقت گزاریا۔

پاکستان آزاد ہویا تے پہلے جج جسٹس سر عبدالرشید ایہے۔ فر جسٹس منیر قاضی بنڑے۔ اسمبلی تروڑی گئی تے عدالت نظریہ ضرورت دی گل کر کے ملک غلام محمد دا ساتھ دتا۔ وقت ثابت کیتا جے سب توں بڈی عدالت جے کر حق دا ساتھ دیوے آ تے اگے حالات خراب نیتھ ہوندے ایہے۔ جسٹس آر اے کورنیلس بچھا ناں کمایا۔ جسٹس انوار الحق اوکھے وقت تے سپریم کورٹ دے قاضی بنڑے۔ بھٹو قتل دا فیصلہ سپریم کورٹ بچ آیا تے ترازو جوگے مشکل بنڑ گئی۔ ہنڑ جُل کے عدالت آں ایہہ گل منڑی پئی جے اوہ فیصلہ صحیح نیتھ ایہا۔ بھٹو آں انصاف دا موقعہ نیتھ دِتا گیا۔ جسٹس نسیم حسن شاہ قاضی بنڑ کے عدلیہ دی عزت بحال کیتی۔ میاں محمد نواز شریف آں بحال کیتا۔ افتخار چوہدری پرویز مشرف اگے کھل گئے۔ عدلیہ دی عزت دا سوال ایہا۔ وکیلاں کمال کر چھوڑی۔ پرویز مشرف دے زوال بچ قاضی صیب آں ہٹانڑاں شامل ایہا۔ میاں ثاقب نثار ڈیم بنڑاہانڑاں جوگے رقم جوڑی۔ ڈیم تے نہ بنڑیا۔ میاں صاحب دی حکومت دے گٹیاں بچ بیٹھ گئے۔ قاضی محمد عیسیٰ دا زمانہ بہ گزر ای گیا۔

ہر کوئی انصاف دی گل تے کردے پر جے کر فیصلہ اس دے خلاف آ جُلے تے فر دکھ ہوندا اے۔ انصاف دے تقاضے پورے کرڑاں اوکھی گل اے۔ عام آدمی بی انصاف کردیوں ڈردا اے تے جے کے گل سب توں بڈے قاضی دی ہووے تاں ہور بی اوکھی گل اے۔ عام آدمی پاکستان بچ انصاف دے نظام توں گلہ کردا ایرہندے۔ عالمی ایجنسیاں بی اساڈے نظام دی ریٹینگ تلے ای دسدیان۔ انصاف دیاں ترے پرتاں نیں؛ ہک تے بندہ آپ ای کسے دا حق نہ دباوے۔ خدا کولوں ڈرے۔ فرض پورے کرے۔ جے کر گل جرگہ جماعت یا عدالت بچ ہو جُلے تے گواہی تے فیصلہ ہوندے۔ جج گواہیاں تے کاغذاں تے فیصلہ کردے۔ کوشش کردے جے حق دار آں حق ملے۔ جے کراس جہاں حق دار آں حق نہ تھہاوے تے فر آخری فیصلہ رب تعالیٰ کردے۔ سب توں بڈا منصف اُتے ہے وے۔ اگلے جہاں فیصلہ ہو ویسی۔ دودھ دا دودھ تے پانڑی دا پانڑیہ ہو ویسی۔ ذرے برابر نیکی دا اَجر دتا ویسی۔ ظالم دی ترکڑی بچوں نیکیاں مظلوم آں دتیاں ویسنڑ، ہتھ تے زبان گواہی دیسی۔

دنیا تے چھوٹی گواہی چل ویندی اے۔ تکڑا وکیل جنتر منتر کر ویندے۔ دَب سدب چل ویندی اے۔ قاضی بک ویندے۔ گواہ غیب ہو ویندن۔ مظلوم تے دَب پا کے صُلح صفائی ہو ویندی اے۔ پولیس یا جرگوئی پاسہ مار ویندن۔ تاریخاں تے تاریخاں کہدیاں جُلدیان۔ کیساں بچ سالاں سال لگ ویندن۔ دادا کیس کردے تے پوترا فیصلہ سنڑدائے۔ کئی لوک تاں ای عدالت دی زنزیر نیتھ کھڑکاندے۔

پاکستان دے سب توں بڈے قاضی جناب یحیٰی آفریدی صاحب آں رب تعالیٰ توفیق دیوے جے اوہ لوکاں دے درداں دا مونس بنڑ سکنڑ۔ حقداراں حق دلا سکنڑ۔ ظالم دا ہتھ روک سکنڑ۔ انصاف دا چھنڈا اُچھلدا رہوئے۔ لوک عدالت دے نظام تے اعتبار کرنڑ۔ رکاوٹاں دور ہوونڑ۔ جہاں ملکاں بچ انصاف ہے وے اُتھے ترقی بی ہے وے۔ تاں ای شیر خدا فرمایا ایہا: ’’کفر دا نظام چل سکدے پر ظلم دا نظام نیتھ چل سکدا۔ رب تعالیٰ پاکستان بچ اسلام دے اصولاں مطابق عدالت دا نظام آنڑے جے لوک خوش تے خوشحال ہوونڑ۔

محترم کالم نگار دی رائے
نال ادارے دا متفق ہونڑاں
ضروری نینگا۔

بن موج سمندر

بلدی اَگ سی نکلا عِشُق زندہ
بدلی سڑنے دی تاثیر آ کے
ملی کربل اِچ عشق نُوں بَرّا
کرُن ماتم عقل دا تیر آ کے
غزوہ خندق، بدر، حنین
دیندے فتح دی توقیر آ کے
ہر جگ تے ہر ہِک زمان اندر
عقل سِر سَٹا اخیر آ کے

محمد ضیاء الدین

حلقے دے مسائل حل کر کے دم لے ساں، سہیل آفریدی

پشور (ہندکووان نیوز) وزیراعلیٰ خیبر پختونخوا دے معاون خصوصی برائے سی اینڈ ڈبلیو سہیل آفریدی نے کہیا وے کہ اوہ آپڑے حلقے دے اجتماعی بنیادی مسائل دے حل وسے سارے وسائل بروئے کار لیاندے پیین تے تعلیم، صحت، پینڑیں دے صاف پینڑیں دے پانڑی دی فراہمی، سڑکاں دی تعمیر تے عوام وسے روزگار دے موقع پیدا کرنا بنیادی ترجیحات اُچ شامل اے۔ اناں خیالات دا اظہار اُناں نے آپڑے حلقے دے اجتماعی مسائل دے حوالے نال آپڑے دفتر اُچ بلائے گئے حلقے دے مشران تے عمائدین تے مشتمل گرینڈ جرگے دے شرکاء سی خطاب کردے ہوئے کیتا۔

8 نومبر نوں پشور اُچ جلسے دا اعلان

وزیراعلیٰ دا ضم اضلاع دی بچیاں وسے مہینہ واری وظیفیاں دا اجراء

ورلڈ فوڈ پروگرام دے اشتراک نال چھیویں سی بارھویں جماعت تک دی بچیاں نوں مہینہ واری اک ہزار روپے دے وظیفے دتے جاندے پیین، خطاب

پشور (ویب ڈیسک) وزیراعلیٰ خیبر پختونخوا علی امین گنڈا پور نے پشور اچ 8 نومبر نوں جلسے دا اعلان کیتا وے۔ وزیراعلیٰ خیبر پختونخوا علی امین گنڈا پور نے کہیا وے کہ بانی چیئرمین عمران خان دے حکم تے پہلا جلسہ سرحد یونیورسٹی دے سامنڑیں 8 نومبر جمعے دے دن دو پہر دو وجے وسی۔ اناں دا کہنڑاں ایا کہ تبلیغی اجتماع دی وجہ نال پشور جلسے دی تاریخ بدلائی گئی۔ اناں نے پشور ریجن تنظیم نوں جلسے وسے جگہ دے انتخاب دی ہدایت کردے ہوئے کہیا وے کہ بانی چیئرمین دی رہائی وسے تحریک نہ رُک سی۔ مشکلات اُن بڑے سانے مقابلہ کرنا وے۔ اُناں نے کہیا کہ خیبر پختونخوا دے ورکرز نے قربانیاں دتیاں وُن، پشور دا جلسہ تاریخ دا سب سی وڈا جلسہ ہوسی۔ اُناں نے کہیا کہ ورلڈ فوڈ پروگرام دے اشتراک نال گرلز سٹاپنڈ پروگرام دے تحت ضم اضلاع دی چھیویں سی بارھویں تک دی بچیاں نوں مہینہ واری اک ہزار روپے دے وظیفے دتے جاندے پیین جس تے مجموعی طور تے 1.14 ارب لاگت آسی۔ اس لاگت نال 82 فیصد حصہ خیبر پختونخوا جدکہ باقی 18 فیصد ورلڈ فوڈ پروگرام دے سی۔ پروگرام دے تحت ضم اضلاع دے 514 گرلز سکولاں دی تیں ہزار بچیاں نوں وظیفے دتے جاندے پیین۔ اس پروگرام نال ضم اضلاع دے گرلز سکولاں اچ بچیاں دی انرولمنٹ اُچ چودہ فیصد اضافہ ریکارڈ ہویا وے۔ تقریب دے بعد بچیاں نے وزیراعلیٰ دے نال وزیراعلیٰ ہاؤس دے مختلف حصیاں دا دورہ کیتا۔

بفہ دے دو خانداناں دی چوبیس سالہ دشمڑیں مک گئی

مانسہرہ (نمائندہ ہندکووان) بفہ دے دو خانداناں دی چوبیس سالہ دشمڑیں مک گئی، انہاں خانداناں دے بکار جائیداد دا تنازعہ آسا جس اچ قتل بی ہو گئے آسے، اس سلسلے اچ مقامی فلاحی تنظیم بفہ ویلفیئر ڈویلپمنٹ نے مرکزی کردار ادا کیتا، اس سلسلے اچ یک جرگہ تو خطاب کردے ہوئے رکن اسمبلی شہزادہ گشتاسپ خان تے بفہ دی سرکردہ شخصیت حاجی اسلم خان، منظور حسین وغیرہ نے تنظیم دی کارکردگی تے خراج تحسین پیش کیتا کہ جہناں دی کوششاں نال اس دشمڑیں دا خاتمہ ہویا تے علاقے اچ امن دی فضا قائم ہوئی۔

آپڑیں بچیاں نوں معذوری توبچانڑ واسطے قطرے ضرور پلاؤ، ڈی پی او مانسہرہ

مانسہرہ (ہندکووان نیوز) پولیو ڈیوٹی تے جانڑتوں پہلے ڈی پی او مانسہرہ دی ہدایات تے سرکلز جاری کیتا گیا جس اچ مکمل سکیورٹی پلان موجود ہن، پولیس اہلکاراں نوں پولیو ٹیماں دی حفاظت بارے دسیا گیا۔ پولیو مہم پنج دیہاڑیاں دی اے۔ گو کہ ایہہ مہم پرامن اے ورے ہر طراں دے خدشات نوں مدنظر رکھیا گیا اے، ضلع دے داخلی رستیاں تے بی نگرانی اے۔ عوام واسطے ڈی پی او نے آکھیا کہ آپڑیں بچیاں نوں معذوری تو بچانڑ واسطے قطرے ضرور پلا ایہہ قومی فریضہ اے۔

LAUNCH OF
Stipend Programme
for Adolescent Girls
in Merged Districts of
Khyber Pakhtunkhwa

پشور: وزیراعلیٰ خیبر پختونخوا علی امین گنڈا پور ضم اضلاع دی طالبات نوں مہینہ واری وظیفیاں دا چیک دیندے پیین

آئی آر ایس پشاور دا سولہ رُکنی وفد تعلیمی وتفریحی دورے تے تاشقند پہونچ گیا

وفد تاشقند دے علاوہ سمرقند تے بخارا دے شہراں اچ تاریخی، تعلیمی تے تفریحی مقامات دا دورہ کرسی

پشور (ہندکووان نیوز) انسٹیٹیوٹ آف ریجنل سٹڈیز (آئی آر ایس) پشاور دا سولہ رُکنی وفد ازبکستان دے ست دناں دے تعلیمی وتفریحی دورے تے تاشقند پہونچ گیا۔ وفد اسلام آباد ایئرپورٹ سی دُبئی دے رستے ازبکستان روانہ ہویا ایا۔ وفد تاشقند دے علاوہ سمرقند تے بخارا دے شہراں اچ تاریخی، تعلیمی تے تفریحی مقامات دا دورہ کرسی۔ جناں اچ امام بخاری تے امیر تیمور دے مزارات تے میر عرب مدرسہ بی شامل اُن، جدکہ وفد ازبکستان دی مختلف یونیورسٹیاں دا دورہ بی کرسی۔ اے وفد آئی آر ایس دے چیئرمین ڈاکٹر محمد اقبال خلیل دی قیادت اُچ دورہ کردا پیا وے۔

گڑ تے فروٹ منڈی اچ ان آوٹ ٹیکس لگ گیا تاجراں دا احتجاج

ٹیکس 2019ء اچ منظور ہویا، کرونا دی وجہ نال ملتوی ہو گیا، تاجر ٹیکس نفاذ اُچ تعاون کرُن، میئر پشور حاجی زبیر علی

پشور (ہندکووان نیوز) کیپٹل میٹروپولیٹن گورنمنٹ پشور نے گڑ منڈی تے فروٹ منڈی اچ ان، آوٹ ٹیکس فیس لگا دتی۔ تفصیلات دے مطابق کیپٹل میٹروپولیٹن گورنمنٹ پشور نے گڑ منڈی تے فروٹ منڈی اچ ان، آوٹ ٹیکس فیس لگا دتی گئی جس تے پچھلے دناں اچ کیپٹل میٹروپولیٹن نے وصولی شروع کر دتی جس تے تاجراں نے احتجاج کیتا تے میئر پشاور نال رابطہ کردے ہوئے ہنگامی اجلاس طلب کیتیا گیا۔ جس اُچ میئر پشور حاجی زبیر علی ڈائریکٹر جنرل سید وقاص علی شاہ ڈائریکٹر ایسٹ رحمان خٹک اسسٹنٹ ڈائریکٹر پراپرٹی ایاز خان ڈپٹی ڈائریکٹر ریگولیشن ذی الحجہ الیاس چیئرمین ارباب وصال چیئرمین ولی محمد و دیگر چیئرمین تے گڑ منڈی دے رہنماواں نے شرکت کیتی۔ ٹیکس دے مطابق مارکیٹ اُچ اندر جانڑیں وسے بارہ ویل ٹرک ترے سو 8 ویل ٹرک ترے سو روپے، شاہ زور دو سو روپے پک اپ سو روپے سوزوکی تے رکشہ بیس روپے ٹیکس دے سی جو کہ لگا دتا گیا وے۔ اس موقعے تے تاجر رہنماواں نے میئر پشور نوں بتاندے ہوئے کہیا تاجراں دی مالی حالت خراب اے او ٹیکس نی سکدے۔

کہریلو گیس صارفین وسے قیمتاں اچ وڈے اضافے دا امکان

اسلام آباد (مانیٹرنگ ڈیسک) سوئی ناردرن نے گیس دی قیمتاں اچ 64 روپے 16 پیسے ٹی ایم ایم بی ٹی یو اضافے دی درخواست اوگرا اچ جمع کروا دتی اے۔ درخواست دے متن دے مطابق سوئی ناردرن نوں رواں مالی سال دی ضروریات اُچ بیس ارب 58 کروڑ بیس لکھ روپے دی کمی دا سامنڑا وے۔ مالی ضروریات اُچ 48 کروڑ 90 لکھ روپے ایل پی جی ایئر مکس پروجیکٹ بی شامل اے۔

بلدیاتی ملازمین دا دیرینہ مطالبہ منظور، سروس سٹرکچر جاری کر دتا گیا

سیکرٹری ایل سی بی وحید الرحمان نے چیئرمین مزدور اتحاد دے حوالے کر دتا، قیصر باچا

پشور (ہندکووان نیوز) بلدیاتی ملازمین دا دیرینہ مطالبہ حل، بلدیاتی ملازمین وسے سروس سٹرکچر جاری کر دتا گیا۔ سروس سٹرکچر بلدیاتی ملازمین وسے وڈی کامیابی اے۔ سیکرٹری ایل سی بی وحید الرحمان نے مزدور اتحاد دے چیئرمین قیصر باچہ تے سرپرست اعلیٰ ریاض خان دے حوالے کر دتا۔ چیئرمین قیصر باچہ نے سارے بلدیاتی ملازمین نوں مبارکباد دیندے ہوئے صوبائی وزیر بلدیات ارشد ایوب، سیکرٹری بلدیات کے پی کے داؤد خان، سیکرٹری ایل سی بی وحید الرحمان خان دا کھلے دل نال شکریہ ادا کرناواں جناں نے بلدیاتی ملازمین دا دیرینہ مسئلہ حل کر دتا تے الحمداللہ ریوائز سروس سٹرکچر بی جاری کر دتا گیا۔

پشور: گورنر خیبر پختونخوا فیصل کریم کنڈی حیات آباد انڈسٹریل اسٹیٹ اُچ اگ نال متاثرہ فیکٹری دا معائنہ کر دے پیین

بجلی تے گیس دی لوڈشیڈنگ نے عوام دی زندگی مشکل کر دتی

شہر دے کئی علاقیاں اچ گیس غیب ہونڑیں نال اُمور خانہ داری اچ مشکلات، بجلی لوڈشیڈنگ نال معمولات زندگی متاثر ہونڑیں لگے

پشور (ہندکووان نیوز) پشور دے مختلف علاقیاں اچ بجلی تے سوئی گیس دی لوڈ سلسلہ عروج تے وے جس نے شہریاں دی زندگی مشکل کر دتی اے شہریاں نے وفاقی حکومت تے صوبائی حکومت سی مطالبہ کیتا وے کہ بجلی تے سوئی گیس دی لوڈشیڈنگ دا خاتمہ کر کے ریلیف دتا جاوے۔ بصورت دیگر احتجاج تے مجبور وہ سیاں۔ شہری علاقیاں سمیت نواحی علاقیاں اچ ٹھنڈ دے باوجود کیہنٹیاں لوڈشیڈنگ کیتی جاندی پئی اے جدکہ شہر دے کئی علاقیاں اچ کئی مہینیاں سی سوئی گیس بی غیب اے تے پوش علاقیاں اچ خراب ترین لوڈشیڈنگ کیتی جاندی پئی اے جس نال نہ صرف اُمور خانہ داری اچ مشکلات اُن بلکہ مہنگائی دی ستائی عوام تے مہنگی ایل پی جی گیس خریدنے دا بوجھ بی پیا ہویا وے۔ شہریاں نے مطالبہ کیتا کہ سوئی تے بجلی لوڈشیڈنگ فوری طور تے ختم کیتی جاوے بصورت دیگر احتجاج تے مجبور ہوسیاں۔

ارباب افضل حیات فوکل پرسن پیسکو مقرر کر دتے گئے

پشور (ہندکووان نیوز) پاکستان مسلم لیگ (ن) خیبر پختونخوا دے سیکرٹری جنرل یوتھ ارباب افضل حیات وفاقی وزیر پانی وبجلی دی طرف فوکل پرسن پیسکو مقرر کر دتے گئے۔ اناں دی تقرری نوں سیاسی تے سماجی حلقیاں دی طرف سی بڑے وڈے پیمانے تے سرایا جاندا پیا وے۔ اُناں نے اس حوالے نال وفاقی وزیر پانی وبجلی اویس احمد لغاری تے وفاقی وزیر امیر مقام دا شکریہ ادا کیتا۔

مسئلہ کشمیر تقسیم پاک و ہند دا نامکمل ایجنڈا وے، ایاز صادق

خطے اچ پئیدار امن دے قیام وسے مسئلہ کشمیر دا حل ضروری اے، یوم سیاہ کشمیر تے پیغام

اسلام آباد (ویب ڈیسک) سپیکر قومی اسمبلی سردار ایاز صادق نے کہیا وے کہ مسئلہ کشمیر تقسیم پاک وہند دا نامکمل ایجنڈا وے۔ خطے سی پائیدار امن دے قیام وسے مسئلہ کشمیر دا اقوام متحدہ دی قرارداداں تے کشمیری عوام دی اُمنگاں دے مطابق حل ضروری اے، یوم سیاہ کشمیر دے موقعے تے پیغام اُچ سپیکر قومی اسمبلی سردار ایاز صادق نے کہیا کہ 27 اکتوبر 1947 نوں بھارتی افواج نے سری نگر اُچ داخل ہو کے غیر قانونی تے شرمناک قدم چُکا۔ 27 اکتوبر نوں تاریخ اُچ ہمیشہ سیاہ دن دے طور تے یاد رکھا جاسی۔ اج دا دن مقبوضہ کشمیر بھارت دے غاصبانہ قبضے تے کشمیری عوام تے کیتے جانڑیں ولے مظالم نوں بے نقاب کرنے دا دن اے۔

مانسہرہ: بفہ اچ دو خانداناں دی چوبیس سالہ دُشمنی ختم ہونڑیں دے بعد خاندان دے وڈیاں دا گروپ فوٹو

بلاول بھٹو دور اندیش تے معاملہ فہم سیاستدان اُن، روبینہ خالد

چیئرمین پیپلز پارٹی نے آئینی عدالتاں دے حوالے نال جے گش کہیا او کر کے دکھا دتا

پشور (ہندکووان نیوز) پاکستان پیپلز پارٹی خواتین ونگ خیبر پختونخوا دی صدر تے چیئرپرسن بینظیر انکم سپورٹ پروگرام روبینہ خالد نے کہیا کہ پاکستان پیپلز پارٹی دے چیئرمین بلاول بھٹو زرداری نے آئینی عدالتاں دے حوالے نال جو گش کہیا او کر کے دکھایا صدر آصف علی زرداری دی سیاسی تربیت نے ثابت کیتا کہ بلاول بھٹو زرداری دوراندیش تے معاملہ فہم سیاستدان اُن۔ بلاول بھٹو زرداری نے بہترین حکمت عملی نال سارے جتھے دیدہ سیاستداناں نوں اک پلیٹ فارم تے اکٹھا کر کے نہ صرف چھبیسویں آئینی ترامیم منظور کرائی بلکہ عدالتی مارشل لاء دا رستہ ہمیشہ وسے بند کر کے جمہوریت نوں مضبوط کر دتا۔

عوامی مسائل دا حل صوبائی حکومت دی اہم ذمہ داری اے، فضل حکیم

پشور (ہندکووان نیوز) خیبر پختونخوا دے وزیر برائے لائیوسٹاک، فشریز کوآپریٹیو فضل حکیم خان یوسف زئی نے پبلک ڈے دے موقعے تے آپڑے حجرے مکان باغ مینگورہ سوات اُچ لوکاں نال ملاقاتاں کیتیاں، عوام نے کھل کے آپڑے مسائل صوبائی وزیر نوں بتائے جس تے اُناں نے بعض مسائل موقعے تے ای حل کرنے دے احکامات جاری کر دتے جدکہ بعض مسائل دے حل وسے متعلقہ حکام نوں ہدایات جاری کیتیاں۔

عالمی برادری کشمیر تے فلسطین اچ مسلماناں دے قتل عام دا نوٹس لے وے، امیر مقام

پاکستان آپڑے کشمیری پیہراواں دے حق خودارادیت دی جدوجہد دی غیر متزلزل سیاسی، سفارتی تے اخلاقی حمایت جاری رکھ سی، خطاب

اسلام آباد (ویب ڈیسک) وفاقی وزیر اُمور کشمیر وگلگت بلتستان انجینئر امیر مقام نے کہیا وے کہ اقوام متحدہ سمیت انسانی حقوق دے ادارے غیر قانونی بھارتی مقبوضہ جموں وکشمیر تے فلسطین اُچ مسلماناں دے قتل عام تے نسل کشی دا فوراً نوٹس لے وُن، پاکستان آپڑے کشمیری پیہراواں دی حق خودارادیت دی جدوجہد کیتی غیر متزلزل سیاسی، سفارتی تے اخلاقی حمایت جاری رکھ سی۔ اناں خیالات دا اظہار اُناں نے اتوار نوں کشمیر یوم سیاہ دے موقعے تے ریڈیو پاکستان سیڈی چوک تکل احتجاجی واک دے شرکاء سی خطاب دے دوران کیتا۔ وفاقی وزیر نے کہیا کہ جدے دن ہندوستانی فوجاں جبراً مقبوضہ کشمیر دے اندر آ گئیاں، اُناں نے کہیا مک اج یوم سیاہ دے موقعے تے میں آپڑی کشمیری پیہنڑ پیہراواں نوں سلام پیش کرناواں، جو ظلم وجبر دے اگے جھکوئیں ولے نئیں بلکہ ڈٹے ہوئین۔ اُناں نے کہیا کہ بھارت دی طرف سی ہونڑ تکل 97 ہزار لوک شہید کیتے جا چکے وُن تے کئی ہزار ماواں، پیہنڑاں بیوہ ہو چکیاں وُن تے لکھاں بچے یتیم ہو چکے وُن جد کہ بھارتی قابض فوجاں دی طرف سی لکھاں کہاراں نوں پن دتا گیا۔ انجینئر امیر مقام نے کہیا کہ بھارت دے مظالم دے باوجود ساڈی بہادر کشمیری ماواں اج بی اسی بہادری دے نال اس ظلم وستم دے اگے ڈٹ کے کھلوتیاں۔ اُناں نے مطالبہ کیتا کہ اقوام متحدہ تے انسانی حقوق دے ادارے مقبوضہ کشمیر تے فلسطین اُچ مسلماناں دے بے دردی نال کیتے جانڑیں ولے قتل عام تے نسل کشی تے فوراً نوٹس لے وُن۔ اُناں نے کہیا کہ ہیومن رائٹس ولے آں نوں اے قتل عام نظر نی آندا پیا۔

اسلام آباد: وفاقی وزیر امیر مقام یوم سیاہ کشمیر دے حوالے نال میڈیا نال گل کتھ کر دے پیین

ایٹا دا امتحانی عمل کمپیوٹر سسٹم تے منتقل کرنے دا فیصلہ انتظامات مکمل

سرکاری جامعات تے کالجاں دے نال منتخب نجی جامعات دے نال اشتراک عمل تے کم شروع ہو گیا

پشور (ہندکووان نیوز) ایٹا دا امتحانی عمل نوں کمپیوٹر سسٹم تے منتقلی دا اُصولی فیصلہ، انتظامات مکمل، سرکاری جامعات تے کالجاں دے نال نال منتخب نجی جامعات دے نال اشتراک عمل تے کم شروع۔ صوبائی حکومت دے احکامات دی روشنی اچ خیبر پختونخوا ایجوکیشنل ٹیسٹنگ اینڈ ایویلیو ایشن ایجنسی (ایٹا) نے پیپر بیسڈ ٹیسٹنگ نوں بتدریج ختم کر کے کمپیوٹر بیسڈ ٹیسٹنگ سسٹم متعارف کروانڑیں وسے سارے انتظامات مکمل کر لتے وُن۔ جس سی ٹیسٹنگ دے عمل اُچ جدت، شفافیت تے سہولت دا نواں دور شروع ہوسی۔ اس سلسلے اچ ایٹا جلدی ای خیبر پختونخوا دی ساری سرکاری جامعات تے کالجاں دے نال نال نجی تعلیمی اداریاں دے نال اشتراک عمل دے معاہدے طے کرسی تا کہ اے ادارے ٹیسٹنگ سینٹرز دے طور تے خدمات دے سکن۔

Two Polio Drops Each Child, E
Pakistan's Polio Fr
DIS ATION

ڈی پی او مانسہرہ بچے نوں قطرے پلا کے پولیو مہم دا آغاز کر دے پیین

پشور سمیت صوبے بھر اچ ڈینگی دے وار جاری

وائرس خطرناک صورت اختیار کرنے لگا، انتظامیہ دی طرف سی سپرے برائے نام کر کے عوام دی اکھیاں اچ تہوڑ پائی گئی

پشور (ہندکووان نیوز) پشور سمیت خیبر پختونخوا اچ ڈینگی دے وار جاری اُن تے پشور دے علاقہ بشیر آباد، رشید آباد سمیت ملحقہ علاقیاں اچ ڈینگی وائرس نے خطرناک صورتحال اختیار کر لتی اے جدکہ انتظامیہ دی طرف سی سپرے برائے نام کر کے عوام دی اکھیاں اچ تہوڑ پائی گئی اے۔ شہریاں نے ضلعی انتظامیہ سی نوٹس لینڑیں تے سارے علاقیاں اچ اک سان سپرے کرانڑیں دا مطالبہ بی کر دتا وے۔ محکمہ صحت دی رپورٹ دے مطابق ڈینگی دے مزید 47 نویں کیسز رپورٹ ہوئے وُن۔ جس دے نتیجے اچ ڈینگی مچھر پشور اُچ سنگین صورتحال اختیار کر دا جاندا پیا وے۔ خیبر پختونخوا اچ ڈینگی دے کیساں دی تعداد 2891 تکل پہونچ گئی اسی طراں ڈینگی دے مریضاں دی سب سی زیادہ تعداد پشور اُچ 978 اے۔ خیبر پختونخوا اچ ڈینگی دے فعال کیساں دی تعداد 442 ہو گئی۔ صوبے اچ ہونڑ تکل 2443 ڈینگی دے مریض ٹھیک ہو چکے وُن، دوئے نمبر تے مانسہرہ اچ 234 لوک متاثر اُن۔ اسی طراں ایبٹ آباد اُچ 212، ہنگو اچ 198، نوشہرہ اچ 193 تے چارسدہ اچ 144 کیس رپورٹ ہوئے وُن۔

حکومت صوبے اچ صنعت وتجارت دے شعبے تے زیادہ توجہ دیندی پئی اے، عبدالکریم

فنی تعلیم تے صنعت دے سارے ذیلی اداریاں دا آپس اُچ اک طریقہ کار ضروری اے

پشور (ہندکووانیوز) وزیراعلیٰ خیبر پختونخوا دے معاون خصوصی برائے صنعت وحرفت تے فنی تعلیم عبدالکریم تورڈھیر نے صوبے اچ محکمہ صنعت دے ذیلی اداریاں تے فنی تعلیم دے مراکز وکالجاں دے درمیان مقامی سطح تے اک مربوط لیزن رکھڑیں تے زور دتا وے۔ اُناں نے ہدایت کیتی اے کہ محکمہ صنعت دے سارے ذیلی شعبے حکومتی ہدایات دے مطابق سروس ڈیلیوری وسے آپڑی ذمہ داریاں اچھے انداز اُچ ادا کرے تا کہ صوبے دی معاشی ترقی وسے صنعت وتجارت دا شعبہ تیز تر ترقی دی طرف جا سکے تے پائیدار ترقی دے اہداف دے حصول اُچ کامیابی حاصل ہو وے۔ اے ہدایات اُناں نے منگل دے دن محکمہ صنعت دے کمیٹی روم سول سیکرٹریٹ پشور اُچ وزیراعلیٰ خیبر پختونخوا دے ہدایات دی روشنی اچ محکمہ صنعت تے اُس دے ذیلی آفیشل اداریاں نوں جائزہ اجلاس اُچ پیش کیتیاں۔

موبائل سمز دی بندش سی بچڑیں وسے فائلرز دی تعداد اُچ اضافہ

اسلام آباد (مانیٹرنگ ڈیسک) ایف بی آر دی طرف سی بجلی، گیس کنکشن تے موبائل سمز دی بندش دی دھمکی کم کر گئی، قانونی چارہ جوئی سی بچڑیں وسے انکم ٹیکس گوشواریاں دی تعداد اچ تیزی نال اضافہ ہو گیا۔ فائلرز دی تعداد سو فیصد اضافے دے نال 48 لکھ سی ودھ گئی۔ ذرائع ایف بی آر دے مطابق ہونڑ تکل گوشواریاں دے نال 123 ارب روپے سی زیادہ دا ٹیکس بی جمع کرایا گیا وے جیہڑا پچھلے سال سی 66 ارب روپے زیادہ وے۔

پبلشر محمد نعمان قیوم نے گندھارا ہندکو بورڈ، پاکستان، پشور دے توسط نال نظام پرنٹرز جنگی محلہ پشور سی چھاپ کے A/4 ریلوے روڈ، ابدرہ، یونیورسٹی ٹاؤن پشاور سی شائع کیتا، فون نمبر 091-7256262